

Bevillinger fortsjener, turde dog en Advarsel om, at man ogsaa kan gaae for vidt, maaskee overfor dette Spørgsmaal være paa rette Sted. Jeg tror, at ligesaa villig som vi vilde yde det efter de vedtagne Loves Nødvendige, ligesaa omhyggelig maae vi vaage over, at man ikke gaaer allfor fordringsfuldt tilværks paa andre Punkter.

Borgerne i Kjøbenhavn maatte ligesaa vel kunne tage Mandflaabet i Indquartering, f. Ex. naar Reserven indkaldtes til Dvælse, som andre Byer kunde gjøre det, og vi kunde da afhænde mange af Hærens Bygninger i Kjøbenhavn. Med Hensyn til Leirøvelsene skal jeg nu bemærke, at det har glædet mig at see, at Krigsministeriet trods de mange Klager over Forholdene i Leiren ved Hald har fastholdt Hald som Leirplads, og man vil see, at i den Henseende gjøres der ikke særlig store Fordringer til os nu, saa at det maa være en Misforstaaelse, naar der er ført et overdrevent Sprog med Hensyn til Udgifterne til Leiren. Endnu skal jeg kun bemærke, at jeg er i Forstaaelse med en temmelig almindelig Mening — jeg vil ikke sige, at den er ligesaa omhyggelig begrundet — naar jeg siger, at Befordringsudgifterne have været ikke lidet for store for de Tropper, der ere overførte fra Verne og til Sjælland, men dette kunne vi jo nærmere faae oplyst. Der er en Ting, som forlanges, som jeg anseer for vel begrundet, nemlig Honorar til en Leirpræst; enhver Mand er sin Lon værd. Men — ogsaa for Soldaten skal Principet for den frie Religionsøvelse gjælde. Det var aldeles rigtigt, at man tillod de forskjellige Afdelinger at gaae til Gudstjeneste; men ligesaa rigtigt er det at gjøre det til en frivillig Sag, om de vilde gaae dertil eller ikke, til samme Tid som der vist Intet vil være i veien for at skaffe en passende Plads til Gudstjenesten, saa at Støv og Sol og Vind just ikke skulde genere Soldaten i den Tid. Om Forsvarsvæsenet i det Hele skal jeg kun bemærke, at de forøgede Udgifter, som dertil kræves, jo i væsentlig Grad ere en Følge af det nye rigtige Princip, Lighedsprincipet, som vi have anlagt, og at Midstaaenderne af Hærløven ingenfinde have godtgjort, medmindre de vilde

give os en Hær, som Intet havde at betyde, at de kunne indrette et Forsvarsvæsen for i Gjennemsnit taget en Skilling mindre; men derimod vilde Dypretholdelsen af et andet Princip have været i højeste Grad usforsvarlig. Det er jeg beredt paa nærmere at begrunde, naar som helst det skulde være fornødent. Jeg siger dette ligeoverfor Stemninger og Bevægelser i visse Dele af Landet — vi ere berettigede til at tage Hensyn dertil ved en saadan Behandling —, at vi ikke kunde have faaet det billigere, dersom vi skulde have haft en Hær paa omtrent 40,000 Mand, medmindre man vilde have opretholdt et System, som vilde have været usforsvarligt mod den fattigere Deel af Befolkningen og for Fædrelandet i det Hele. Med Hensyn til Indtægterne skal jeg med megen Undskyldning for, at jeg allerede har lagt saa megen Beslag paa Tingets Tid fatte mig kort. Med Hensyn til Bortforpagtingerne, troer jeg, at den ærede Finantsminister just ikke var heldig med at overbevise os om, at han var gaaet fuldstændig rigtig tilværks i den Retning. Det er jo overordentlig smukt at have en Finantsminister, der tager alle Billigheds- og Rimelighedshensyn, men det kunde dog føre for vidt, dersom Sligt skulde kunne give Anledning til, at det blev en almindelig Antagelse hos dem, der stode i Contractforhold til Staten, at den i det Hele fulgte andre Principer, end man ellers følger mellem Mand og Mand, saa at ikke et Ord er et Ord, en Contract en Contract. Mig forekommer det, at den ærede Finantsministers Stilling vilde være langt heldigere i dette Tilfælde, naar han, forsaavidt der var Tale om Begunstigelser fra Statens Side, vilde afvente Bevillingsmyndighedens Sanction, og det gjælder om enhver Finantsminister, at hans Stilling bliver overordentlig holdbar, naar han søger det bevilgende Myndigheds Approbation, hvor Billighedshensyn skulle tages, men ellers holder sig til Lovens Regler. Usferøds og Grundværkets Bugetter ere endnu ikke afattede saaledes, som det fra forskjellige Sider blev gjort Fordring paa ifjor, Usferøds Fabriks f. Ex. saaledes, at man bestemt siger, hvad Stateri har indstaaende deri, tager 4% deraf, lægger til dette Beløb Fabricationsudgifterne